

*Логущенко І. М., завідувачка лабораторії
навчального забезпечення впровадження новітніх форм і методів навчання
навчально-методичного відділу*

ПРОБЛЕМИ ПЕРЕОСМИСЛЕННЯ ФОРМ РОБОТИ ВИКЛАДАЧА В АУДИТОРІЇ ТА ДЕЯКІ ПЕРЕДУМОВИ ЇХ ЗАПРОВАДЖЕННЯ

Європейська фахова спільнота наполягає на важливості результатів навчання і наголошує на підтримці міцного зв'язку між освітою та потребами ринку праці¹. І з цим не можна не погодитись, оскільки на сучасному етапі розвитку ринкових відносин роботодавця насамперед цікавить здатність особи, яку він наймає на роботу, до ефективної, компетентної і відповідальної діяльності. Самої лише наявності диплому про вищу освіту вже давно не достатньо.

Однак, позитивні зрушення від будь-яких трансформаційних процесів в галузі освітньої діяльності відбудуться лише тоді, коли реформування завершуватиметься у її головній ланці, а саме в аудиторії, де є безпосередній зв'язок суб'єктів освітньої діяльності — викладача і студента. Саме в аудиторії мають реалізовуватись «великі задуми» якісного вдосконалення системи освіти.

Самі по собі студенти не стають освіченішими та компетентнішими навіть в умовах систематичної активізації до самоосвіти поза аудиторією, вільного доступу до інформації через глобальну мережу Інтернет, широкого використання засобів обробки даних, високого рівня самоорганізації та інших доступних можливостей для реалізації внутрішнього потенціалу.

Актуального значення в даній ситуації набуває роль викладача. Від його професіоналізму, особистісно-ділових якостей та педагогічної майстерності, без перебільшення, залежить майбутнє кожного студента-випускника. Студент, який володіє незаперечними конкурентними перевагами на ринку праці, впевнено тримається шляху до успішного та забезпеченого життя.

А тому до особи викладача необхідно висувати надвисокі вимоги. Він має бути не тільки різнобічно-розвиненим, спроможним проявляти гнучкість, вчасно виявляти потреби ринку праці і відповідно оперативно реагувати, а й уміло користуватися академічними свободами, якими наділяє його вищий навчальний заклад.

Не сумніваюсь, що більшість авторів, публікації яких розміщені у цьому збірнику, пишуть про різноманітні інноваційні педагогічні технології, діляться безцінними ідеями ефективного управління навчальним процесом. Однак, справедливим також є те, що для створення освіти, яка б виправдовувала покладені на неї сподівання, не достатньо просто писати про нову філософію освітньої діяльності. Будь-які навіть найближчі структурні реформи не матимуть успіху, якщо вони так і залишаться на папері. До цієї думки мене наштовхнула доповідь проректора з науково-педагогічної роботи, професора Колота Анатолія Михайловича «Про вдосконалення організації та технології поточного оцінювання знань студентів», яку він проголосив 20 грудня 2012 року на черговому засіданні Вченої Ради ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

В нашому університеті на сьогодні розроблена розгалужена база нормативно-правових та організаційно-методичних документів, які відображають сучасні стандарти освітньої діяльності України в контексті європейських вимог, відповідають високому рівню забезпечення підготовки кваліфікованих фахівців, конкурентоспроможних на ринку праці.

З метою побудови в КНЕУ інноваційно-орієнтованого освітнього середовища управлінським апаратом університету було створено ряд передумов. Зокрема, оновлені майже всі діючі положення університету, що визначають організацію навчального процесу; видано цілу низку наказів та розпоряджень, зміст яких передбачає перетворення усього комплексу засобів та умов розгортання інноваційних процесів. Важливий крок в напрямі інтенсифікації навчального процесу здійснено в результаті створення такого нормативного документу КНЕУ як паспорт науки (дисцип-

¹«Переосмислення освіти» / стратегічний документ Європейської комісії ЄС / інформація з сайту Центру міжнародних проектів НДІ прикладних інформаційних технологій «Євро Освіта» від 14.12.2012 року.

ліни). Його підготовка зобов'язує викладачів кафедри планувати заняття в інноваційному форматі. З метою пошуку ефективних концепцій та прогресивних методик навчання в університеті постійно організовуються наукові конференції, семінари, кафедральні зібрання та зустрічі з видатними практиками та науковими діячами в галузі економіки. Інтеграцію інноваційних технологій у навчальну діяльність університету забезпечують започатковані у 2012/2013 н.р. тренінг-курси «Технології інноваційного навчання в економічному університеті».

Однак, на жаль, мета щодо створення в університеті цілісної функціонуючої системи розробки, виготовлення і запровадження інноваційних освітніх технологій, досі не досягнута, а процес її досягнення постійно гальмується.

Причиною цього є небажання викладачів дотримуватись на практиці нової філософії навчальної діяльності, що покладена в основу нормативної документації КНЕУ, та кардинально міняти форми роботи зі студентами, оскільки це змушує вдаватися до додаткової об'ємної діяльності.

Однак, важко відповідати високим вимогам педагога в умовах не окупності затрачених сил. Дедалі частіше ентузіазм сходить нанівець. Навіть потужний професорсько-викладацький склад КНЕУ, який може і вміє демонструвати професійну діяльність на високому рівні, для повної самовіддачі повинен мати головну мотивацію до роботи — справедливу оплату праці.

Відтак, основні зусилля під час реалізації головного завдання держави у сфері освітньої діяльності — забезпечити в Україні непохитність курсу вищої освіти на зростання і досягнення нею висот світового класу — необхідно зосередити на пошуках додаткових джерел фінансування освіти.

Достатнє фінансування є запорукою ефективної і, головне, немарної роботи над якісним удосконаленням освіти. До того ж будь-які витрати на освіту обов'язково будуть виправдані. Високий рівень освітніх послуг сприятиме інноваціям та розвитку усіх галузей господарства, і відповідно — забезпечить загальнонаціональний прогрес держави в цілому.